

บทที่ 4

เศรษฐกิจและความเป็นมาของจังหวัดเชียงใหม่

ประวัตินครเชียงใหม่

พญามังรายทรงขยายฐานพระราชอำนาจลงมาจกดินแดนบริเวณลุ่มน้ำกก-โขง คือเชียงรายและเชียงแสนลงมาในบริเวณลุ่มน้ำปิง-วัง โดยเข้ายึดครองหรือพิชิตในราว พ.ศ.1835 และต่อมาได้ทรงสร้างเมืองเชียงใหม่ขึ้นเป็นศูนย์กลางแห่งอาณาจักรล้านนา นับเป็นพัฒนาการทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญยิ่ง

ทำเลที่ตั้งอันเป็นศูนย์กลางของนครเชียงใหม่ มีบทบาทอย่างมากในการส่งเสริมให้ชุมชนแห่งนี้กลายเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญ ทั้งการค้าภายในอาณาจักรล้านนาเองและการค้าภายนอกระหว่างอาณาจักรล้านนากับชุมชนหรือรัฐอื่นๆ เชียงใหม่จึงกลายเป็นศูนย์กลางการรวบรวมสินค้า

หลังจากที่พญามังรายสถาปนาเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางของอาณาจักรแล้ว พระองค์ได้สร้างอาณาจักรให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง โดยทรงวางรากฐานความเจริญรุ่งเรืองไว้หลายประการ ชั้นแรก ทรงขยายอาณาเขตเพื่อสร้างเครือข่ายทางการเมืองการปกครอง และการค้าออกไปให้กว้างขวาง ด้วยการส่งพระญาติวงศ์ไปปกครองหัวเมืองต่าง ๆ ที่ตีมาได้ เช่น นครลำปาง หรือสร้างขึ้นใหม่อย่างเมืองเชียงตุง เชียงรุ้ง ขุนเครือโอรสองค์หนึ่งได้ไปปกครองเมืองนายน ขุนครามไปปกครองเชียงราย ซึ่งถือว่าเป็นศูนย์กลางของการปกครองตอนบน และเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการปกครองตอนล่าง มีการตรากฎหมายที่เรียกว่า “มังรายศาสตร์” เพื่อวางกฎระเบียบในการควบคุมกำลังพล และกฎเกณฑ์ของสังคมให้มีแบบแผนเดียวกัน โดยเฉพาะด้านการค้า

จากอดีตถึงปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจของเชียงใหม่ยังคงมีการเปลี่ยนแปลงไม่หยุดยั้งโดยส่วนหนึ่งเป็นพัฒนาการที่มีพื้นฐานมาจากการเปลี่ยนแปลงในช่วงก่อนหน้านั้น ในขณะที่ได้เกิดเงื่อนไขใหม่อีกบางประการที่มีส่วนสำคัญในการกำหนดสภาพเศรษฐกิจของเชียงใหม่ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา

ที่ตั้ง

จังหวัดเชียงใหม่ตั้งอยู่ที่ทางทิศเหนือของประเทศไทย เส้นรุ้งที่ 16 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 99 องศาตะวันออก สูงจากน้ำทะเลประมาณ 310 เมตร (1,027 ฟุต) ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 750 กิโลเมตร โดยทางรถไฟ และโดยทางรถยนต์ ประมาณ 720 กิโลเมตร ตามแนวทางหลวงแผ่นดิน

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดประเทศเมียนมาร์
ทิศใต้	ติดจังหวัดลำพูน ตาก
ทิศตะวันออก	ติดจังหวัดเชียงราย ลำปาง ลำพูน
ทิศตะวันตก	ติดจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ขนาด

จังหวัดเชียงใหม่มีเนื้อที่ประมาณ 20,107.057 ตารางกิโลเมตร 12,566,910 ไร่ กว้างจากตะวันตกไปตะวันออกประมาณ 138 กิโลเมตร ยาวจากเหนือจรดใต้ประมาณ 320 กิโลเมตร ทำให้เชียงใหม่กลายเป็นจังหวัดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

ตราประจำจังหวัด

เป็นรูปช้างเผือกในเรือนแก้ว ช้างเผือกนั้นหมายถึง ช้างที่เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่นำทูลเกล้าฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และได้ขึ้นระวางเป็นช้างเผือกในรัชสมัยของพระองค์ ส่วนตัวเรือนแก้ว หมายถึง ดินแดนที่พระพุทธศาสนาได้มาตั้งมั่นเจริญรุ่งเรือง จนเคยเป็นสถานที่สำหรับทำสังคายนาพระไตรปิฎก เมื่อปี พ.ศ. 2020

คำขวัญ

ดอยสุเทพเป็นศรี ประเพณีเป็นสง่า บุปผชาติล้วนงามตา นามล้ำค่านครพิงค์

ประชากร

จังหวัดเชียงใหม่มีประชากรรวมทั้งสิ้น 1,591,372 คน เป็นชาย 792,505 คน คิดเป็นร้อยละ 49.80 เป็นหญิง 798,867 คน คิดเป็นร้อยละ 50.20 อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดคือ อำเภอเมืองนครเชียงใหม่ รองลงมาได้แก่ อำเภอฝาง อำเภอสันทราย อำเภอสารภีและอำเภอแม่แตง ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีประชากรชาวเขา ในปี พ.ศ. 2539 มีจำนวน 272,797 คน กระจายอยู่ใน ทุกอำเภอของจังหวัดเชียงใหม่ อำเภอที่มีชาวเขามากที่สุดคือ อำเภอแม่แจ่ม อมก๋อย ฮอด และเชียงดาว

เศรษฐกิจ และการจ้างงาน

สภาพเศรษฐกิจระหว่างประเทศเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อความเติบโตทางเศรษฐกิจของเชียงใหม่ ดังเห็นได้จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจนำดัชนีราคาหรือ ที่เรียกได้ว่าเป็นภาวะของการ “บวม” ทางเศรษฐกิจอย่างเด่นชัดและต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปี ภาวะการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ขยายตัวอย่างมากเป็นประวัติการณ์นั้น ได้เริ่มชะลอตัวลงตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2534 เนื่องจากภาวะสงครามในอ่าวเปอร์เซีย ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจโลกโดยรวม

เชียงใหม่ในฐานะศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการลงทุนในภาคเหนือตอนบน จึงได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก ชัยนิตย์ วรรณะภุคิ ได้สรุปลักษณะสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในภาคเหนือในช่วงบนนี้ไว้ 4 ประการ คือ ประการแรก ภาคเกษตรกรรมลดการขยายตัวลง แต่มีการผลิตแบบเข้มข้นมากขึ้น และมีลักษณะเป็นการผลิตตามสัญญาที่มุ่งสนองอุตสาหกรรมเกษตรมายิ่งขึ้น ประการที่สองมีการขยายตัวอย่างช้า ๆ ของภาคอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อย ประการที่สาม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังคงขยายตัวต่อไป และ ประการที่สี่ มีการพึ่งพาทุนจากธนาคารพาณิชย์และทุนจากภายนอกภูมิภาค คือ ส่วนกลางและต่างประเทศ เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในช่วงนี้จะมุ่งสนองตลาดภายนอก

การเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งรวมถึงการขยายตัวของหน่วยงานราชการและการศึกษาทำให้เกิดการขยายตัวของชนชั้นกลาง และการเปลี่ยนแปลงรสนิยมในการบริโภค ธุรกิจที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว คือ การค้าเครื่องอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปของห้างสรรพสินค้า กิจการที่เริ่มเติบโตมาใน

ช่วงก่อน สามารถขยายฐานทางธุรกิจขึ้นได้อย่างมั่นคง โดยเฉพาะอย่างยิ่งตระกูลต้นตรา นนท์ นับได้ว่ามีบทบาทสำคัญที่สุดในกิจการห้างสรรพสินค้าของจังหวัดเชียงใหม่ในช่วง นั้น กำลั้งชื่อของผู้คนที่เพิ่มขึ้นทำให้สินค้าอุปโภคบริโภค ประเภทเครื่องไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนรถจักรยานยนต์ และรถยนต์ กลายเป็นสินค้าที่ทำรายได้สูงอีกกลุ่ม หนึ่ง ทำให้นักธุรกิจการค้าประเภทนี้สามารถขยายกิจการของตนได้อย่างเป็นลำดับ เป็น ต้น เช่น ในกรณีของบริษัทนิคมพาณิชย์ (ตระกูลศักดิ์ดาทร) ตระกูลเถียว สายเขียวเขียวชัย และตระกูลนิมมรัตน์ เป็นต้น

เศรษฐกิจสาขาหลักของจังหวัดเชียงใหม่แบ่งได้เป็นดังนี้ การบริการและการ ท่องเที่ยว การค้า การเงิน การก่อสร้าง ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และอุตสาหกรรม เป็นต้น ยิ่งในปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นเมืองท่องเที่ยว และเมืองชาย แดน ที่กำลังขยายตัวโดยอาศัยจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการติดต่อ และการเดินทาง ลักษณะเศรษฐกิจที่เติบโตทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่ยิ่งแจ่มชัดขึ้น มีนักลงทุนทั้งจากส่วน กลางและต่างประเทศระดมทุนเข้ามาดำเนินการเอง อย่างศูนย์การค้าลาดสวนแก้ว ห้าง แม็คโคร และทั้งที่เข้าร่วมทุนกับนักลงทุนท้องถิ่น เช่น การร่วมทุนระหว่างกลุ่ม ทัศนารณ์ ซึ่งทำธุรกิจสินค้าหัตถกรรมพื้นเมืองกับกลุ่มทุนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ จัดตั้ง โรงแรมดิเอ็มเพรส การทำธุรกิจร่วมกันของกลุ่มต้นตราภักดิ์กับกลุ่มซี.พี. ในโครงการ มินิโคร์เซเวนอิลเฟเวน และกลุ่มซีอาร์ ในส่วนห้างสรรพสินค้าโรบินสัน - ต้นตราภักดิ์ เป็นต้น การเติบโตดังกล่าวย่อมสร้างผลตอบแทนที่งดงามให้กับผู้ประกอบการทั้งหลาย ดังที่เราได้เห็นการเข้ามาของผู้ประกอบการจากส่วนกลาง อาทิห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน แม็คโคร คาร์ฟูร์ โลตัส และจากต่างประเทศคือไอชอง ทำให้ในปัจจุบันเราได้เห็นถึงการแข่งขันที่รุนแรงของแต่ละธุรกิจ อันจะส่งผลต่อผู้บริโภค และผู้ประกอบการ ซึ่งในส่วนของผู้ประกอบการนั้นเราจะเห็นถึงสร้างส่วนแบ่งการตลาด ออกมาอย่างเห็นได้ชัด จากการปรับกลยุทธ์ของผู้ประกอบการท้องถิ่น อาทิ ห้างฯ สีสวน, ห้างฯ ต้นตราภักดิ์ , ห้างฯ ส.การค้า เป็นต้น ซึ่งผู้ประกอบการท้องถิ่นบางรายที่เคยได้ ส่วนแบ่งตลาดเมื่อก่อน ได้หันมาจับกลุ่มตลาดล่าง และลดพื้นที่ของห้างฯ ลง

แม้ในช่วงเวลาที่ผ่านม้อตราการเติบโตโดยทั่วไปเป็นไปในอัตรการเพิ่มที่ลดลง การเติบโตของจังหวัดเชียงใหม่เป็นสิ่งที่คอยย้ำอีกครั้งถึงขอบเขตการขยายตัวที่กว้าง ยิ่งขึ้นของเศรษฐกิจจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบัน

เศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยระหว่างปี 2535-2538 ประมาณร้อยละ 7.29 ต่อปี มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร 33,231 บาทต่อคนต่อปี (2538) โดยในปี 2538 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดมีมูลค่า 47,819.80 ล้านบาท โดยภาคบริการมีส่วนในผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสูงเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือภาคอุตสาหกรรมมีส่วนเป็นอันดับ 2 และอันดับ 3 คือภาคการค้าส่งและค้าปลีก (ดูตารางที่ 4.1 และ 4.2)

ตารางที่ 4.1 มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดเชียงใหม่ ณ ราคาคงที่ ปี 2531

สาขา	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538
เกษตรกรรม	4,933,522	5,548,809	5,477,237	5,005,841	5,624,729	5,678,422	5,294,872
พืชผล	3,831,013	4,135,719	4,004,856	3,760,742	4,020,956	4,174,332	3,841,207
ปศุสัตว์	631,998	938,507	1,017,815	753,211	1,071,449	989,990	947,413
ประมง	35,913	38,282	46,776	50,414	71,731	63,139	64,265
ป่าไม้	23,577	10,107	1,228	-	-	65	-
บริการทางการเกษตร	103,979	94,216	89,035	94,399	95,204	89,596	69,130
การแปรรูปผลิตผลเกษตรอย่างง่าย	307,042	331,978	317,527	347,075	365,389	361,300	372,857
เหมืองแร่และขุดหิน	222,959	255,458	259,235	303,060	381,935	370,902	361,651
อุตสาหกรรม	2,810,818	3,391,496	3,799,229	6,751,934	7,199,653	9,143,999	9,221,209
การก่อสร้าง	2,033,689	2,721,266	2,902,670	2,909,101	3,292,486	4,074,815	4,600,906
การไฟฟ้าและพลังงาน	622,231	674,593	765,206	852,632	927,205	1,062,890	1,197,245
การคมนาคมและขนส่ง	2,515,240	3,066,615	3,238,951	3,270,974	3,722,647	4,166,046	4,304,137
การค้าส่งและค้าปลีก	4,604,801	4,951,679	5,204,125	5,314,900	5,638,478	5,846,497	6,278,319
การธนาคาร การประกันภัยและธุรกิจ	1,697,210	2,466,741	2,463,352	2,740,027	3,240,768	3,615,424	3,862,001
อสังหาริมทรัพย์							
ที่อยู่อาศัย	1,513,130	1,601,921	1,668,843	1,894,394	1,947,565	2,026,148	2,113,550
การบริหารและป้องกันประเทศ	1,679,465	1,801,707	1,924,418	1,957,810	2,025,529	2,089,912	2,287,781
บริการ	8,851,699	9,763,233	9,364,064	8,843,236	8,291,534	7,594,284	8,298,157
รวม							
รวมผลิตภัณฑ์	31,484,764	36,243,518	37,067,330	39,843,909	42,292,529	45,669,339	47,819,828
ประชากร (1,000 คน)	1,343	1,392	1,402	1,412	1,421	1,430	1,439
รายได้ต่อหัว (บาท)	23,444	26,037	26,439	28,218	29,763	31,937	33,231

ที่มา : ศูนย์พัฒนาภาคเหนือ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

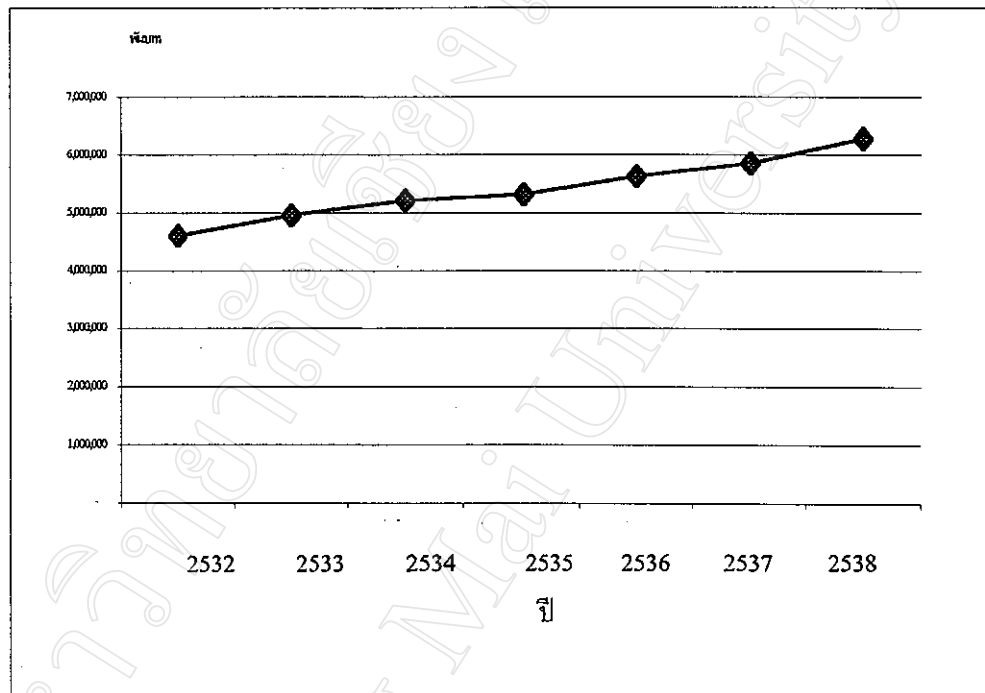
ตารางที่ 4.2 สัดส่วนของสาขาต่างๆ ของผลิตภัณฑ์จังหวัดเชียงใหม่ ณ ราคาคงที่ ปี 2531

หน่วย : ร้อยละ

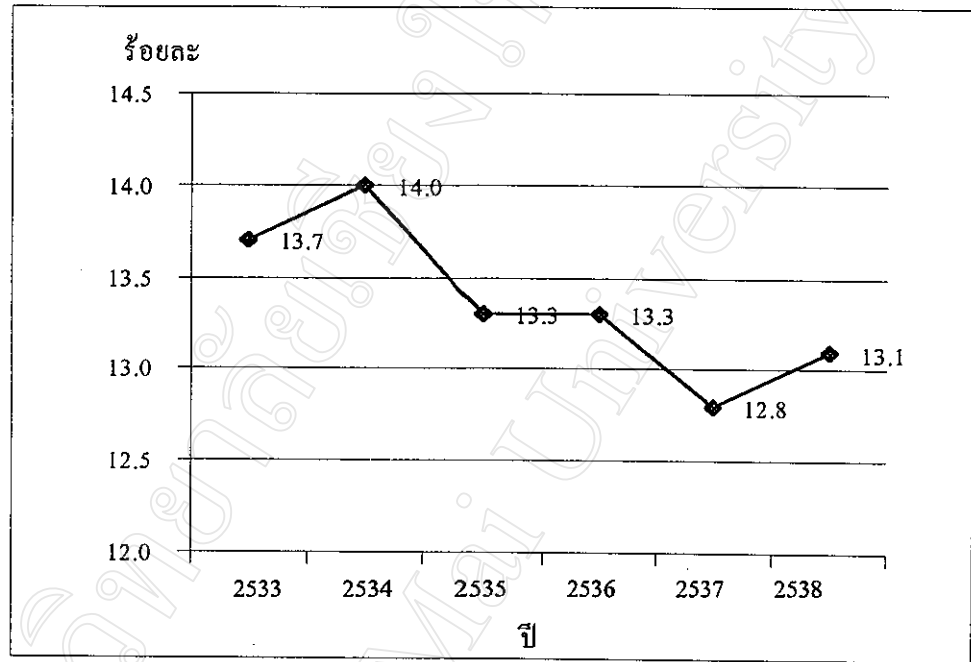
สาขา	2533	2534	2535	2536	2537	2538	อัตราเฉลี่ย	ลำดับที่
เกษตรกรรม	15.3	14.8	12.6	13.3	12.4	11.1	13.2	4
พืชผล	11.4	10.8	9.4	9.5	9.1	8.0	9.7	5
ปศุสัตว์	2.6	2.7	1.9	2.5	2.2	2.0	2.3	11
ประมง	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1	15
ป่าไม้	-	-	-	-	-	-	-	0
บริการทางการเกษตร	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.2	16
การปรับปรุงผลิตผลเกษตรอย่างง่าย	0.9	0.9	0.9	0.9	0.8	0.8	0.8	13
เหมืองแร่และขุดหิน	0.7	0.7	0.8	0.9	0.8	0.8	0.8	14
อุตสาหกรรม	9.4	10.2	16.9	17.0	20.0	19.3	15.5	2
การก่อสร้าง	7.5	7.8	7.3	7.8	8.9	9.6	8.2	7
การไฟฟ้าและพลังงาน	1.9	2.1	2.1	2.2	2.3	2.5	2.2	12
การคมนาคมและขนส่ง	8.5	8.7	8.2	8.8	9.1	9.0	8.7	6
การค้าส่งและค้าปลีก	13.7	14.0	13.3	13.3	12.8	13.1	13.4	3
การธนาคาร การประกันภัยและธุรกิจ	6.8	6.6	6.9	7.7	7.9	8.1	7.3	8
อสังหาริมทรัพย์								
ที่อยู่อาศัย	4.4	4.5	4.8	4.6	4.4	4.4	4.5	10
การบริการและป้องกันประเทศ	5.0	5.2	4.9	4.8	4.6	4.8	4.9	9
บริการ	26.9	25.3	22.2	19.6	16.6	17.4	21.3	1
รวมผลิตภัณฑ์	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	

ที่มา : จากการศึกษา

ภาพที่ 1 มูลค่าการค้าปลีกและค้าส่งของจังหวัดเชียงใหม่ ณ ราคาคงที่ ปี 2531

ภาพที่ 2 สัดส่วนของการค้าปลีกและค้าส่งของจังหวัดเชียงใหม่ ณ ราคาคงที่ ปี 2531

ในปี 2539 ประชากรที่อยู่ในวัยแรงงาน มีจำนวน 1,181,491 คน แยกเป็นอยู่ในกำลังแรงงาน หมายถึงผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรง มีงานทำ และได้รับค่าจ้าง จำนวน 832,203 คน และนอกกำลังแรงงาน หมายถึงผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานแต่เป็นผู้ทรงศีล นักเรียน นักศึกษา แม่บ้าน และรวมถึงผู้ที่ทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง มีจำนวน 350,288 คน

ตารางที่ 4.3 ประชากรและกำลังแรงงาน

แรงงาน (ประมาณการ)	2536	2537	2538	2539
ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี และสูงกว่า 60 ปี	343,632	327,982	329,186	268,698
ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน	1,190,441	1,219,103	1,223,580	1,182,491
ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน	635,695	839,294	842,376	832,203
ผู้ที่ยอยู่นอกกำลังแรงงาน	288,086	379,809	381,204	350,288
ผู้ที่มีงานทำ	279,070	734,092	736,787	830,086
ผู้ว่างงาน	33,691	40,224	40,372	2,117

ที่มา : ข้อมูลด้านการตลาด จังหวัดเชียงใหม่, 2539

ลักษณะการจ้างงานในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมในภาคอุตสาหกรรม และการบริการมากที่สุดในกิจการประเภทค้าปลีก ขายส่ง ภัตตาคาร และโรงแรม รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรม การผลิต กิจการบริการชุมชน บริการสังคมและบุคคล บริการการเงิน ประกันภัย อสังหาริมทรัพย์และธุรกิจ ช่วงอายุของแรงงานจะอยู่ระหว่าง 13 – 60 ปี อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี พ.ศ. 2539 วันละ 137 บาท

ย่านธุรกิจการค้าของเชียงใหม่

พฤติกรรมของชาวเชียงใหม่ในอดีตชอบนิยมออกไปจับจ่ายซื้อของกินของใช้ ในตอนเช้า จะซื้อมากหรือน้อยก็ขอให้ได้ออกไปตลาดหรือภาค (ภาษาพื้นเมือง) จับจ่าย ครึ่งเดียวก็ทำกันจนถึงเย็น แต่ปัจจุบันบรรยากาศเช่นนี้ค่อย ๆ เลือนหายไป คนจำนวนมาก ต้องออกไปทำงานในโรงงาน สำนักงาน โอกาสที่จะมีเวลาออกมาเดินภาคเช้าก็หายไปกลับ ต้องไปจับจ่ายในตอนเย็นตอนค่ำ ภาคเย็นหรือภาคแดงจึงเกิดขึ้นรวมไปถึงซูเปอร์มาร์เก็ต สินค้าที่ขายในภาคเย็นนั้นส่วนใหญ่จะเป็นอาหารสำเร็จรูปมากกว่าอาหารสดเหมือนช่วง เช้า ส่วนซูเปอร์มาร์เก็ตนั้นจะเป็นของอุปโภคและบริโภค เราจะมากล่าวถึงตลาดย่าน สำคัญ ๆ ของเชียงใหม่ (ในที่นี้จะขอใช้คำว่าภาค แทนคำว่าตลาด)

กาดวโรรส ตั้งอยู่บนถนนวิชยานนท์ตรงข้ามกับกาดต้นลำไย ภาคแห่งนี้เป็นที่รู้จักกันในหมู่นักท่องเที่ยว เป็นภาคที่ชาวเชียงใหม่เรียกว่า "กาดหลวง" ซึ่งจะขายของ ผักต่าง ๆ จากเชียงใหม่ ก่อนที่จะมาเป็นกาดวโรรส บริเวณนี้เคยเป็นที่ตั้งของสุสานเก่า ของเจ้านายฝ่ายเหนือมาก่อน ในปี พ.ศ. 2453 เจ้าดารารัศมี พระชายา ทรงสร้างกาด วโรรสแห่งนี้ด้วยเงินลงทุน 1,800 รูปี เมื่อเทียบกับเงินไทยสมัยนั้นก็ประมาณ 1,296 บาท รายได้จากกาดสามารถเลี้ยงดูสมาชิกสกุล ณ เชียงใหม่ เป็นอย่างดี ก่อนที่จะตกไปอยู่ใน มือของตระกูลนิมมานเหมินท์ กาดวโรรสสมัยก่อน พ่อค้าแม่ค้ามักนำสินค้ามาจำหน่าย แต่เช้ามีด สายหน้อย กี่วาย มีชาวบ้านนำตะกร้าหาบมาจากบ้านตั้งวางขายกับพื้น มีร่ม กระดาษสาขนาดใหญ่ปักตรงที่ที่เคยขายประจำ คนแขกขายผ้า คนจีนอิสลามขายเนื้อโค คนฉวนขายไก่ คนพื้นเมืองขายหมู คนจีนขายปลา พวกพม่า ไทใหญ่ นั้น มักขายของป่า เมื่อปี พ.ศ. 2511 เกิดไฟไหม้ครั้งใหญ่ทำให้ภาคเปลี่ยนรูปโฉม คือตรงกลางมีหลังคาปิด มีการปรับดินเปลี่ยนพื้นซีเมนต์อย่างไรในปัจจุบัน

กาดต้นลำไย ตั้งอยู่ตรงข้ามกาดวโรรส ด้านหนึ่งของกาดติดลำน้ำปิง เป็น แหล่งขายดอกไม้ สมัยก่อนกาดต้นลำไยมีลักษณะเฉพาะคือไม่ขายของสดประเภทผัก เนื้อสัตว์ แต่เป็นภาคที่ชาวพม่านำเครื่องยาสมุนไพรมาจำหน่าย ส่วนพวกเครื่องเทศเป็น ชาวปากีสถาน บังกลาเทศ อินเดีย เดิมกาดต้นลำไยเป็นของหลวงโยนการพิจิตร ปัจจุบัน เป็นของตระกูลนิมมานเหมินท์

ภาคเมืองใหม่ เป็นศูนย์กลางการค้าส่งอาหารสด ผัก ผลไม้ที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดเชียงใหม่ ทำให้เราเห็นถึงการเข้ามาหาสินค้าภาคการเกษตรของคนในแต่ละอำเภอของจังหวัดเชียงใหม่

ภาคเทศบาลหรือภาคแจ็กโธว เป็นที่เอกชนของตระกูลโอสถพันธ์ เดิมเป็นที่ของเจ้านายฝ่ายเหนือ ที่ตั้งคุ้มละครของเจ้าแก้วนวรรฐ และโรงละครศรีนครพิงค์ ภาคนี้มีลักษณะคล้ายกับโบ๊เบ๊ เพราะจำหน่ายข้าวของเครื่องใช้จำพวกเสื้อผ้าสำเร็จรูป ภาคเทศบาลมีลักษณะพิเศษอีกอย่างคือสร้างเป็นตึกแถวล้อม รถสองแถวที่นำชาวบ้านมาซื้อของสามารถนำรถวนเข้าไปภายใน ชื่อเสร็จก็ขนของขึ้นรถได้เลย

ภาคต้นป่าข่อยตั้งอยู่บริเวณถนนเจริญเมือง จำหน่ายอาหารสด ช่วงบ่ายๆ จะมีอาหารพื้นเมืองรสชาติของคนพื้นเมือง และช่วงบ่ายผักสดพื้นบ้านจะถูกนำมาจากคอยติจังหวัดลำพูน ภาคนี้เป็นของเจ้าแม่กาบแก้ว พิชิตโอสถ (ณ ลำพูน)

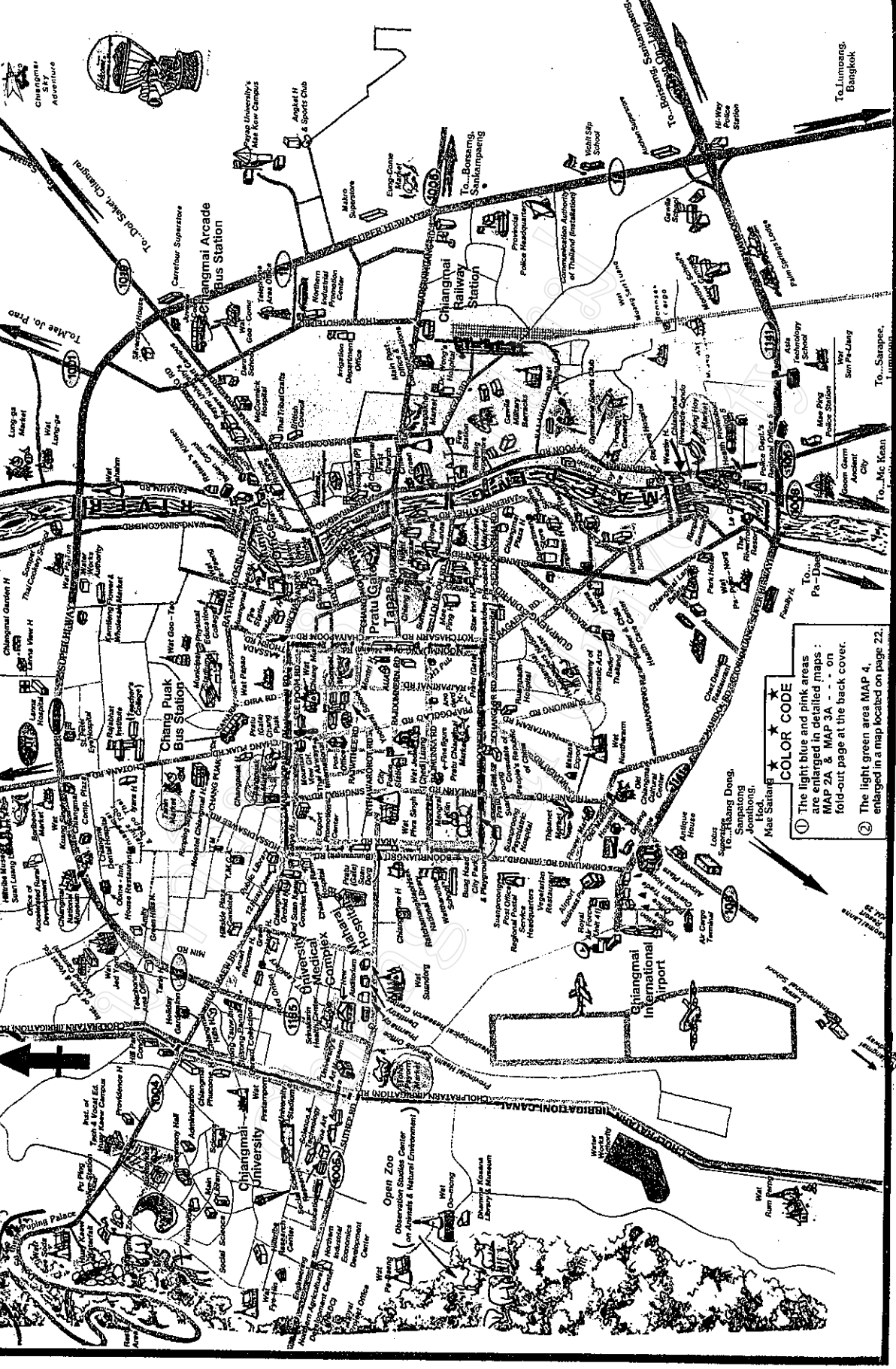
ภาคต้นพยอม สมัยก่อนชาวบ้านเรียกภาคเชิงคอย เพราะตั้งอยู่เชิงคอยสุเทพ ด้านหลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แรกเริ่มเป็นภาคเล็กๆ ขายของพื้นบ้าน ต่อมาเมื่อตั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีหมู่บ้านต่าง ๆ จึงมีนักลงทุนเชื้อสายจีนทำเป็นภาค ปูถูกเพิงลึงก่อสร้างอย่างที่เห็นในปัจจุบัน

ภาคสมเพชร ตั้งอยู่บริเวณแจ้งศรีภูมิ เป็นของคุณสมเพชร สุวรรณสิงห์ นักธุรกิจที่มีชื่อของเชียงใหม่ ภาคนี้มีอาหารขายตั้งแต่เช้าถึงเย็น และยังเป็นแหล่งเช่ารถมอเตอร์ไซด์ และรถยนต์สำหรับนักท่องเที่ยว

ย่านธุรกิจที่สำคัญ ของเชียงใหม่ได้แก่บริเวณถนนท่าแพ ซึ่งเมื่อก่อนเป็นที่ตั้งของห้างฯ ดันตราภัณฑ์ ห้างสรรพสินค้าที่เก่าแก่ของจังหวัดเชียงใหม่(ตระกูลตันตราพันธ์) ภายหลังได้มีการร่วมทุนกับโรบินสัน เป็นโรบินสัน - ดันตราภัณฑ์ แต่ก็ยังคงมี ห้างฯ ริมปิงซูเปอร์มาร์เก็ต , ร้านคอนวีเนียนสโตร์ 7-11 อยู่ตามจุดเด่น ๆ ของเชียงใหม่ ถนนช้างคลานย่านการค้าสำคัญ เป็นที่ตั้งของห้าง ๆ ส. การค้า , ศูนย์สรรพสินค้าเชียงใหม่ พลาซ่า (ตระกูลกิตติบุตร), ไนท์บาร์ซาร์, กาแลบาร์ซาร์ และห้างสี่สวน ซึ่งย่านนี้มีคนกล่าวว่าเป็นแหล่งที่มีเงินหมุนเวียนหลายร้อยล้านบาท

Portrait of Chiangmai City

MAP I

COLOR CODE

- ① The light blue and pink areas are enlarged in detailed maps: MAP 2A & MAP 3A - on fold-out page at the back cover.
- ② The light green area MAP 4, enlarged in a map located on page 22.

To... Various Government Agencies, Stadiums

To... Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To... Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To... Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To... Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To... Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To... Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To... Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To...Lampang, Bangkok

To...Sarapee, Lumphon

To...Mc Kean

To...Pe-U, Pe-Uang, Pe-Uang

To...Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To...Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To...Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To...Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To...Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To...Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To...Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To...Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H

To...Mae Rim, Mae Sa, Poi, Mae Ngard, Mae Tserg, Fang, Thalong, Changmai Garden H, Mae Wae, Mae H